

эфиров окиси пропилена; крупность загрузки, мм – 20×20×20; плотность загрузки, кг/м³ – 60-70; высота фильтрующего слоя, м – 2; срок использования загрузки, год – не менее 1; линейная скорость фильтрования, м/ч – 35; продолжительность фильтроцикла, сут – не менее 5; содержание маслонефтепродуктов в очищенных сточных водах, мг/л – 1,5-3,0; содержание взвешенных веществ в очищенных сточных водах, мг/л – до 5; способ регенерации загрузки – отжим на барабанах; способ отвода и подачи загрузки в фильтр – гидротранспортом.

Таким образом, при осуществлении очистки поверхностного стока по схеме, включающей только аккумулирующую емкость и напорные фильтры с пенополиуретановой загрузкой, при которой исключаются медленные фильтры, сокращаются площади очистных сооружений, упрощается процесс очистки при достижении требуемой глубины очистки, перед сбросом в водоем или подготовки воды для повторного использования.

Кроме того, при применении напорных ППУ-фильтров (закрытого типа) достигается определенное предотвращение загрязнения не только водной, но и воздушной среды, что позволяет улучшить экологическую обстановку.

1. Отведение и очистка поверхностных сточных вод: Учеб. пособие для ВУЗов / В.С. Дикаревский, А.М. Курганов, А.П. Нечаев, М.И. Алексеев. – Л.: Стройиздат, Ленинград. отд., 1990. – 220 с.

2. Временные рекомендации по проектированию сооружений для очистки поверхностного стока с территорий промышленных предприятий и расчету условий выпуска его в водные объекты / Под. ред. И.Д. Родзиллера. Подг. ВНИИ ВОДГЕО, ВНИИВО. – М., 1983. – 46 с.

3. Пат. 19653 Україна, МКИ С 02 F 1/40. Пристрій для очищення стічних вод / В.Ю. Свиридов, С.В. Лукашенко, П.Е. Колесник. – 96041492; Заявл. 16.04.96; Опубл. 25.12.97; Бюл. №6.

Получено 18.09.2002

УДК 576.8.620 : 193.81

С.С. ПИЛИГРАММ, канд. техн. наук
ДКП "Харківкомуніциствод"

ЕКОЛОГІЧНЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ БАСЕЙНУ р. СІВЕРСЬКИЙ ДОНЕЦЬ ТА ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ

Розкривається проблема техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проекту екологічного оздоровлення р. Сіверський Донець.

В маловодних районах Черномор'я Росії та України питна вода завжди відносилась до найбільш дефіцитного виду природних ресурсів. За експертними оцінками спеціалістів, Белгородська область та

прикордонні області Східної України мають лише 18–20% водних ресурсів відкритих водних джерел порівняно із середньоросійським показником водності та не більш 30% порівняно з таким же показником для України.

Найбільш багатководним та значним джерелом водних ресурсів регіону є басейн транскордонної ріки Сіверський Донець, яка перетинає Белгородську, Харківську, Донецьку, Луганську та Ростовську області і у більшості з них є головним джерелом водопостачання населення.

Виходячи з вище викладеного, очевидно, що екологічний стан Сіверського Донця та його притоків у більшості визначає екологічний та економічний стан регіону.

Існуючий стан систем водопостачання, водовідведення та санітарної очистки населених пунктів Харківської області характеризується в цілому як критичний. Все це спричиняє суттєвий негативний вплив на екологічний стан р.Сіверський Донець – джерело питного водопостачання східного регіону України.

Ретельна оцінка технічного стану та соціальної значущості важливих комунальних підгалузей: водопостачання, водовідведення та санітарної очистки м. Харкова та Харківської області, були покладені в розробку інвестиційного проекту, де в повному обсязі комплексно можуть бути вирішені питання підвищення надійності об'єктів, які забезпечують водопостачання та водовідведення за рахунок реконструкції та технічного переозброєння.

Було прийнято рішення про назву проекту “Екологічне оздоровлення басейну р. Сіверський Донець та поліпшення якості питної води”. 08.04.1997 р. було затверджено завдання на виконання ТЕО цього проекту. Розробка та фінансування ТЕО по Харківській області виконані згідно з рішенням XIII сесії XXII скликання Харківської обласної ради народних депутатів від 25 липня 1997 р.

Проект передбачає розподіл задач на 5 напрямків:

1. Водовідведення.
2. Очистка стічних вод.
3. Водопостачання.
4. Природоохоронні заходи.
5. Протиепідеміологічні заходи.

Рішення екологічного оздоровлення басейну р.Сіверський Донець тільки в Харківській області не дозволить повністю оздоровити басейн річки без участі областей східної України – Луганської та Донецької, а також областей Російської Федерації – Белгородської та Ростовської, які активно користуються водними ресурсами цього басейну. Необхід-

ність розробки та впровадження проекту на міждержавному рівні, а також потреба його об'єднання з вирішенням питань екологічного оздоровлення басейну Азовського моря, які були розглянуті в програмі "Азовський басейн, XXI століття", сприяли постанові питання про надання йому статусу Міждержавного.

З 2000 р. було поновлено проведення Міжрегіональної Координаційної Ради в рамках Програми міжрегіонального та прикордонного співробітництва Російської Федерації та України на 2000-2007 рр., де відмічено своєчасність розробки міждержавної програми екологічного оздоровлення та раціонального використання водних ресурсів басейну р.Сіверський Донець.

16 лютого 2001 р. на зустрічі Міністрів закордонних справ Російської Федерації та України з керівниками адміністрацій прикордонних областей у м.Харкові було підписано Меморандум про спільні дії з охорони та використанню водних ресурсів басейну р.Сіверський Донець главами адміністрації п'яти областей.

Створено Координаційну раду Міжрегіональної екологічної програми з охорони та використанню вод басейну ріки Сіверський Донець. Стан реалізації проекту постійно знаходиться на контролі Виконавчого комітету ради керівників прикордонних областей Республіки Беларусь, Російської Федерації та України.

Підприємствами управління житлово-комунального господарства харківської області забезпечується водопостачання та водовідведення 17 міст, 27 селищ міського типу та 6 сіл з населенням більше 2,5 млн. чол.

В цілому розвиток та якісне покращення експлуатаційних показників систем комунального господарства м. Харкова та Харківської області подано трьома основними блоками:

- водопостачання та покращення якості питної води;
- водовідведення;
- санітарна очистка.

Розроблене ТЕО є синтезованим документом наступних дій Харківської обласної держадміністрації по виконанню Постанови Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. №1269 "Про Програму розвитку водопровідно-каналізаційного господарства".

Отримано 17.09.2002